

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název práce: **Pozice města Říčany v pražském zázemí: případová studie rodin s dětmi**

Autor práce: **Jiří Chrupa**

Formální náležitosti práce (zatrhněte Vaši volbu)

Formální úprava: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Stylistická úroveň: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Citační úroveň: výborná / velmi dobrá / dobrá / nevyhovující

Komentář (vč. kvality grafiky, (ne)přiměřenosti délky práce aj.)

Formální náležitosti práce byly splněny, nicméně ne zcela bez nedostatků. Jazykové a gramatické prohršky se v práci neobjevují v rušivém množství, výhrady lze ovšem mít ke stylistickému uchopení textu. Autor by se měl více soustředit na hlavní myšlenku a zbytečně neutápět hlavní argumentační linku v řadě odbočujících a podružných témat. Důsledkem nesoustředění se na jasnou argumentaci je potom, mimo jiné, zbytečná celková délka textu práce. Některé pasáže textu jsou z důvodů špatné stylistické úpravy a nelogické argumentace hůře srozumitelné.

Drobné výhrady lze mít ke grafice – některé převzaté obrázky mohly být upraveny autorem a ne vloženy jako kopie či dokonce sken strany.

Obsah práce

Cíle, výzkumné otázky, hypotézy (přiměřenost cílů, geografický charakter a relevance cílů, teoretické podložení hypotéz aj.)

V práci jsou autorem explicitně definovány cíle, stejně jako dílčí hypotézy. Cíle práce jsou svým charakterem nepochybně geografické, prostorové; otázkou zůstává, zda není hlavní cíl formulován příliš obecně, už vzhledem k zacílení empirické práce.

Cíle a hypotézy jsou ukotveny ve značně širokém rámci geografie času a zpřesněny v rámci konceptu *action/activity space*. Pro čtenáře je takovéto úvodní teoretické zarámování logické a povzbuzující do dalšího čtení. V dalších částech práce ovšem dochází k mírnému zklamání, protože právě s aspekty času a temporálními charakteristikami prostorového chování již autor pracuje velice omezeně. Sympatický je autorův zájem o fenomén domova jako klíčového kotevního bodu aktivit.

Práce s literaturou (teoretické ukotvení práce, diskuse a kritické zhodnocení literatury aj.)

Práce s literaturou je na standardní úrovni. Kladně nutno hodnotit fakt, že autor nesklouzává k inventarizačnímu stylu řešeršnické práce, nýbrž se snaží o diskusní pojetí. Vzhledem k výše zmíněné akcentaci tématu domova by možná stálo za úvahu zařadit i práce negeografické, zejména z oblasti sociologického výzkumu.

Diskusi literatury by prospěla lepší strukturace textu, zejména v případě kapitoly 2.1. Větší pozornost mohla být možná věnována faktorům časoprostorového chování na individuální úrovni, a to na úkor často až příliš zdlouhavé charakteristiky urbanisticko-geografického kontextu (pozice Říčana v rámci metropolitního areálu, prostorová struktura, suburbanizační a transformační procesy, apod.).

Metodika práce (*vhodnost aplikovaných metod, kvalita a vhodnost použitých dat aj.*)

Metodika použitá v diplomové práci se opírá o provedené dotazníkové šetření. Zde si jako oponent nejsem zcela jistý, zda právě forma dotazníkového šetření byla tou nejvhodnější cestou, jak se dobrat hlubšího poznání důvodů lokalizace aktivit respondentů (komunikačních partnerů). Zde se dostáváme zpětně k cílům práce. Pokud je cílem popsat pozici Říčana skrze lokalizaci různých typů aktivit každodenní či týdenní rutiny, pak se domnívám, že vzorek respondentů a rozsah šetření měl být volen jinak. Pokud je cílem pochopení prostorových vzorců určité skupiny aktérů, mohl autor sáhnout vedle dotazníkového šetření i po subtilnějších postupech kvalitativního výzkumu nežli jsou dotazníky (rozhovory, záznamy aktivit, apod.) – ty by byly samozřejmě aplikovány na mnohem omezenějším počtu komunikačních partnerů. Takto pojatá metodika nutí autora neustále nepříjemně oscilovat mezi specifickým a zobecňujícím, mezi kvantitativní a kvalitativní analýzou. Výsledkem je pak určitá nejistota v interpretaci výsledků. Mnohem lépe mohly být vysvětleny důvody, proč autor k výzkumu vybral právě rodiny s dětmi. Velice pozitivně nutno hodnotit provedení pilotního šetření.

Analytická část práce (*správnost a interpretace výsledků, detailnost, struktura a provázanost analýzy*)

Analýza získaných dat se nese v relativně tradičním duchu – jde víceméně o komentáře k jednotlivým položkám dotazníkového archu. Některé interpretace mají pouze volnou oporu ve zjištěných informacích. Mnohem zajímavějším se jeví pokus o jakousi typologii domácností zúčastněných ve výzkumu.

V analýze se zřetelně projevuje výše zmíněné napětí mezi spíše kvalitativním charakterem předmětu výzkumu a jeho spíše kvantitativním uchopením (ke kterému ovšem autora mimo jiné vede i charakter formálně stanovených hypotéz – autor je nucen vedle porozumění problematice usilovat i o „potvrzení“ hypotéz).

Závěry práce (*odpovědi na výzkumné otázky, zasazení závěrů do širšího kontextu výzkumu aj.*)

Autor se v závěru poctivě snaží o shrnutí dosažených poznatků. Poměrně střízlivě komentuje výsledky analýzy a kriticky upozorňuje na některá omezení v interpretaci. Lepšímu vyznění závěru by ovšem prospělo tematické pročištění práce.

Celkové zhodnocení práce (*vč. přínosů práce, provázanosti teoretické a analytické části aj.*)

Práce je vcelku sympatickým pokusem zachytit problematiku (prostorové) lokalizace aktivit specifického segmentu obyvatel metropolitního regionu. V posudku zmíněné nedostatky vyplývají především z nejednoznačného uchopení tématu po stránce metodické, práci by také prospělo užší a lépe argumentačně podložené zacílení práce. Takto se autor chytá do interpretační pastí tematicky

neohraničené studie, která má ambice se vyslovovat až k příliš mnoho otázkám na různých měřítkových úrovních (od pozice Říčán v sídelním systému metropolitního regionu, přes urbanistický vývoj města až po individuální prostorové vzorce).

Práci doporučuji k obhajobě.

Otázky k obhajobě

Domníváte se, že je koncept *edge city*, na který v práci poměrně často odkazujete, využitelný i v případě výzkumu metropolitních procesů v Česku?

Dostal jste se při zpracování diplomové práce k poznatkům, které by hlouběji charakterizovaly časové rozložení aktivit jednotlivých komunikačních partnerů v průběhu dne, týdne či roku?

Na základě čeho usuzujete, že životy lidí v produktivním věku s dětmi „*jsou nejvíce dotčeny střetáváním či vzájemným doplňováním vlivu Prahy a Říčán..*“ (s. 8)? Pokuste se, prosím, trochu lépe zdůvodnit výběr vzorku respondentů.

Proč nejsou v práci použita data o dojíždě ze SLDB 2011; proč jsou data o struktuře obydlených domů přejímána z cizí práce a nikoli z pramenného zdroje?

Jak moc práci ovlivnily výsledky provedené (?) faktorové analýzy?

Datum: 5. 9. 2015

Autor posudku: Mgr. Ondřej Mulíček, Ph.D.

Podpis: